

We Lwowie, dnia 1. września 1903.

Aleg. 240**Sprawozdanie**

Wydziału krajowego o konserwacji robót regulacyjnych na potoku
Krzemienicy z dopływami.

Wysoki Sejmie!

W myśl ustaw z d. 10. czerwca 1888 Dz. u. kraj. Nr. 70. i z d. 7. marca 1897 Dz. u. kraj. Nr. 17 ukończone zostały w r. 1901 programowe roboty koło regulacji potoków Krzemienicy i Babulówki z dopływami, tudzież potoku Trześni, które mają na celu ochronę od wylewów i osuszenie 18.120 morgów gruntów w powiatach Tarnobrzeskim i Mieleckim.

Przytem przedsiębiorstwie, którego koszta preliminowane były na 350.000 zł. wa. (700.000 K) osiągnięto mimo znacznych rozmiarów robót dodatkowych wedle zamknięcia rachunków za r. 1902 zaoszczędzenie w kwocie 103.348 K 92 gr., które to zaoszczędzenie na usilne prośby położonych w okręgu konkurencyjnym gmin i obszarów dworskich użyte zostało za zgodą wszystkich kontrybujących czynników na dalsze rowy osuszające nieprzewidziane w pierwotnym projekcie.

Te rowy dodatkowe zostaną w roku bieżącym wykonane, a pozostałość funduszu regulacyjnego zostanie zużyta tak na te rowy, jak i na konserwację. Okazuje się tedy potrzeba zabezpieczenia konserwacji wykonanych robót po myśli §. 6. ustawy z d. 10. czerwca 1888 Dz. u. kraj. Nr. 70. w drodze osobnej ustawy krajowej, która zawierać ma bliższe postanowienia co do ochrony robót, oraz rozdziału kosztów konserwacyjnych na fundusz krajowy i spółkę wodną.

W tym celu pozwala sobie Wydział krajowy przedłożyć Wysokiemu Sejmowi projekt ustawy konserwacyjnej, którego postanowienia są identyczne z przepisami uchwalonej przez Wysoki Sejm i obowiązującej ustawy z d. 26. sierpnia 1899 Dz. u. kr. Nr. 110, wydanej dla podobnego przedsiębiorstwa regulacji Łęgu w powiecie Tarnobrzeskim.

Roczne koszta robót konserwacyjnych przy tem przedsiębiorstwie preliminuje Wydział krajowy, jak następuje:

a) utrzymanie 9 zaprzysiężonych strażników, z których każdy ma przydzieloną przestrzeń od 10 do 15 kilometrów potoków z wałami i rowów, po 300 K rocznie	2.700 K
b) połowa poborów konduktora melioracyjnego (drugą połowę pokryje fundusz konserwacyjny obwałowania Wisły i Wisłoki z tytułu nadzoru robót po prawym brzegu Wisłoki położonych w pobliżu Krzemienicy z dopływami)	800 „
c) robocizna przy czyszczeniu i naprawie stukilkudziesięciu kilometrów potoków, wałów i rowów w przybliżeniu	1.500 „
razem	5.000 K

Powyższą kwotę proponuje Wydział krajowy rozłożyć, podobnie jak przy konserwacji Łęgu, Trześniówki i Przegnojówki, po połowie na fundusz krajowy i spółkę wodną, tak iż na kraj przypadłaby corocznie do pokrycia kwota 2.500 K, którą też Wydział krajowy wstawił do preliminarza wydatków funduszu krajowego na rok 1904.

Wydział krajowy ma tedy zaszczyt przedłożyć Wysokiemu Sejmowi wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy o konserwacji robót regulacyjnych na potokach Krzemienicy i Babulówce z dopływami, oraz na potoku Trześni.

Z Rady Wydziału kraj. Król. Galicyi i Lodomeryi z Wiel. Ks. Krakowskiem.

Marszałek krajowy:

St. Badeni w. r.

Sprawozdawca:

Dr. Tadeusz Pilat w. r.

Członek Wydziału krajowego.

U S T A W A

z dnia . . . . . o konserwacji robót regulacyjnych na potokach Krzemienicy i Babulówce z dopływami, oraz na potoku Trześni.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam na podstawie §. 6. ustawy z dnia 10. czerwca 1888, Dz. u. kraj. Nr. 70., tudzież §. 6. ustawy z dnia 7. marca 1897, Dz. u. kraj. Nr. 17., co następuje:

§. 1.

Koszta zwyczajnego utrzymania robót regulacyjnych na potoku Krzemienicy i Babulówce od gminy Hyki do ujścia do Wisły, tudzież na potokach Rów i Trześnia z dopływami mają być pokrywane:

1. z dochodów uzyskanych z wydzierżawiania skarp wałów i potoków;

2. z odszkodowań i grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tych budowlach w myśl art. I. ustawy z dnia 10. czerwca 1892 Dz. u. kraj. Nr. 43.;

3. z corocznych datków funduszu krajowego i spółki wodnej związanej w myśl §. 4. ustawy z dnia 10. czerwca 1888 Dz. u. kraj. Nr. 70.

Koszta zarządu technicznego pokrywane będą wyłącznie z funduszu krajowego.

§. 2.

Wysokość corocznych datków kraju i spółki wodnej w §. 1. pod 3. wymienionych wynosić ma bez względu na istotną potrzebę w pierwszych trzech latach od r. 1904 do r. 1906 włącznie po 2.500 koron, czyli razem 5.000 koron.

Wysokość corocznych datków w latach następnych wynosić ma sumę, jaka z przecięcia rzeczywistych wydatków w ostatnich trzech latach wypadnie.

§. 3.

Pozostałe z końcem r. 1903 zapasy funduszu konserwacyjnego, które uzyskane zostały z dochodów w myśl §. 6. ustawy z dnia 10. czerwca 1888, Dz. u. kraj. Nr. 70., niemniej też nieużyte nadwyżki dochodów wymienionych w §§. 1. i 2. mają być odpowiednio fruktyfikowane i służyć będą jako fundusz rezerwowy na pokrycie nadzwyczajnych wydatków na utrzymanie wynikłych z powodu szkód elementarnych, lub innych nadzwyczajnych wypadków.

§. 4.

O ileby fundusz rezerwowy okazał się niewystarczającym na pokrycie nadzwyczajnych wydatków na utrzymanie, brakująca reszta rozłożoną zostanie niezależnie od stałych dochodów rocznych w §. 2. ustanowionych po połowie na fundusz krajowy i na spółkę wodną.

§. 5.

Zarząd funduszu konserwacyjnego sprawuje stosownie do postanowienia §. 7. ustawy z dnia 10. czerwca 1888 Dz. u. kraj. Nr. 70. Wydział krajowy.

Wszelkie też datki na utrzymanie wpływać mają do kasy krajowej w półrocznych ratach z góry, dnia 1. stycznia i 1. lipca każdego roku.

§. 6.

Ściąganiem datków od stron konkurencyjnych zajmie się spółka wodna według miary ustanowionej w prawie obowiązującym statucie spółki.

§. 7.

Wszelkie uszkodzenie wykonanych robót regulacyjnych, jak łożysk, ubezpieczeń brzegów, sadzonek, wałów, szluz, przepustów, rowów i innych urządzeń jest wzbronione.

W szczególności wzbronione zostają:

a) przejazd i przepęd zwierząt przez łożyska potoków, wały i rowy, oraz pojenie zwierząt w innych miejscach, aniżeli do tego przeznaczonych;

b) wydobywanie ziemi, mułu, piasku, lodu itp. w miejscach niedozwolonych;

c) skopywanie brzegów potoków, skopywanie, przebijanie, zasadzanie drzewami i wiklinami i w ogóle jakiegokolwiek rodzaju uszkodzenie wałów, ramp i ogrodzeń ku ochronie wałów służących;

d) paszenie zwierząt i zbieranie trawy bez zezwolenia Wydziału krajowego na skarpach potoków, wałów i rowów.

§. 8.

Ze względów bezpieczeństwa publicznego wzbronione zostaje:

a) wznoszenie budynków, wałów poprzecznych i jakiegokolwiek budowli tamujących przepływ wody, tudzież sadzenie drzew z wyjątkiem wikliny (lit. d) w profilu inundacyjnym potoków;

b) kopanie dołów dla dobywania piasku, gliny itp., zbiorników wody i studzien w odległości do dwudziestu metrów włącznie od wałów;

c) oranie ziemi bliżej, aniżeli dwa metry po obu stronach wałów i brzegów potoków, a na pół metra od rowów;

d) sadzenie wikliny w profilu inundacyjnym potoków z wyjątkiem miejsc, gdzie sadzenie to jest bezwzględnie koniecznym dla ubezpieczenia brzegów potoków i ustalenia odsypisk. Miejsca te wskaże Wydział krajowy i oznaczy je w sposób łatwy do poznania dla ogółu.

§. 9.

W razie zagrożenia wałów ochronnych przez wielką wodę obowiązane są gminy i obszary dworskie położone w okręgu konkurencyjnym na wezwanie inspektorów wałowych, których ustanowi Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym dla poszczególnych sekcji wałów, dostarczyć bezzwłocznie potrzebnych sił roboczych i pociągowych, oraz materiałów i narzędzi do obrony wałów.

Siły robocze i pociągowe mają być dostarczone bezpłatnie, za materiały zaś otrzymają strony interesowane wynagrodzenie z funduszu konserwacyjnego (rezerwowego) według cen, jakie ustanawiać będzie co pięć lat z góry Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym i spółką wodną.

Dalsze postanowienia mające na celu obronę wałów w czasie powodzi, zarówno jak i ochronę wykonanych robót regulacyjnych wydane zostaną w osobnem rozporządzeniu wykonawczem przez Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Rozporządzenie to ma być przedłożone Ministerstwu rolnictwa do zatwierdzenia.

§. 10.

Przekroczenia niniejszej ustawy, o ile nie będą podlegać przepisom powszechnej ustawy karnej, karane będą według postanowień krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875, Dz. u. kraj. Nr. 38., oraz ustawy z dnia 10. czerwca 1892, Dz. u. kraj. Nr. 43.

§. 11.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i spraw wewnętrznych.
